

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemaj mesečno . . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostopna petitvra (72 mm):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostopna petitvra po 21 vin.
Poslano:
 enostopna petitvra po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštna hranilnica avstrijske št. 24.797, ograke 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Kranjska dežela čestita k avstrijskim zmagam.

Deželni odbor kranjski je pod vtisom velike zmage naše armade nad Rusi pri Krasniku v včerajšnji seji sklenil odpisati Nj. c. in kr. Visokosti nadvojvodi Frideriku sledečo brzojavko:

Njegovi c. in kr. Visokosti presvetlemu gospodu nadvojvodi Frideriku, vrhovnemu poveljniku skupne c. in kr. oborožene moči.

Avstrijsko-ogrski glavni stan.

Kranjski deželni odbor čestita, ustrezaje vzvišenim čutom vse dežele, Vaši cesarski in kraljevi Visokosti in preslavni cesarski armadi na sijajni zmagi v Krasniku prvem velikem uspehu na ruskem bojišču. Ponosno in zaupno zremo na svojo vojsko vseh narodov, najtrdneje prepričani, da ji bodo naklonjene z Božjo pomočjo pod modrim in krepkim vodstvom Vaše cesarske in kraljeve Visokosti nadaljnje odločilne zmage do srečnega konca.

Šusteršič, deželni glavar.

Centralna pomožna akcija deželnega odbora za rodbine vpoklicanih vojakov.

Iz vprašanj, ki smo jih sprejeli iz dežele, posnamemo, da semtertja še vlada kaka nejasnost, kam da oddajati denar za to akcijo.

Tedaj pojasnujemo še enkrat:

Težišče akcije je v **krajevnih odborih**. Kdor hoče kaj žrtvovati samo za domači kraj, naj izroči svoj prispevek dotičnemu krajevemu odboru.

Kdor pa hoče kaj prispevati **specijelno za centralo**, ki je pri deželnem odboru, naj pošlje svoj prispevek na naslov **kranjske deželne blagajne**, deželni dvorec v Ljubljani.

Centrala ima namen. delo krajevnih odborov spopolnjevati — priskočiti tam, kjer kljub vsemu še ostanejo vrzeli. —

Koder še ni krajevnega odbora, naj tisti, ki se za stvar zanimajo, skrbje, da se ustanove čimprej, ker se centrala načeloma ne bo pečala s kra-

ji, koder ne deluje krajevni odbor z uspehom po navodilih dež. odbora.

Navodila, ki jih je tozadevno izdal krajevnim odborom deželni odbor, se glase:

Navodilo za krajevne odbore za pomožno akcijo deželnega odbora.

1. Krajevni odbor nabira denar v svojem okolišu in ga shrani kot rezerv, ki pride šele potem v poštev, ko se izkaže uspeh državne akcije temeljem zakona z dne 26. decembra 1912, drž. zak. št. 237 o preživljanju svojcev mobilizovancev.

Po krajevnem odboru nabrani denar se bo porabil načeloma le v dotičnem okolišu samem.

2. Krajevni odbor naj naznanj vsaj vsakih 14 dni predsedstvu deželnega odbora vsoto nabranega denarja.

3. Krajevni odbor naj podpira s svojimi nasveti in informacijami uradno okrajno komisijo, ki se je temeljem zakona z dne 26. decembra 1912, drž. zak. št. 237, osnovala pri vsakem okrajnem glavarstvu za dotični politični okraj; zlasti naj podpira delovanje zastopnika deželnega odbora v dotični okrajni komisiji. Seznamek zastopnikov deželnega odbora je priložen pod?

Tu naj krajevni odbor podpira županstva in posameznike pri priglašanju podpore potrebnih rodbin.

4. Ko bo državna akcija, ki je označena pod točko 3, že toliko dovršena, da bodo določene rodbine, ki dobe državno podporo in bo odmerjen znesek te podpore, naj krajevni odbor sklepa glede nadaljnjih podpor v svojem okolišu in stavi svoje predloge predsedstvu deželnega odbora.

5. Krajevni odbor naj tudi podpira na celi črti delovanje društva »Rdečega križa«.

6. Krajevni odbor naj se vseh vprašanj, ki mu ne bi bila popolnoma jasna, obrne za pojasnilo do predsedstva deželnega odbora v Ljubljani.

Krajevni odbori se lahko ustanove po županstvih ali po župnijah. Male občine ali župnije se lahko združijo v skupno akcijo.

Vsako ustanovitev krajevnega odbora je takoj naznaniti predsedstvu deželnega odbora z natančno označbo okoliša, za katero velja delovanje dotičnega odbora.

S tem, mislimo, je vse pojasnjeno. Sicer pa če ostane v podrobnostih še kaka nejasnost, se je najbolje obrniti naravnost do predsedstva deželnega odbora.

LISTEK.

Notranja moč nemške armade.

Francozi in Rusi so zamaknjeni v številke. Bahavo se hvalijo, da more poslati Francija nad pet milijonov, Rusija pa nad sedem milijonov vojakov v boj. Če dodamo še pomoč Anglije, Srbije, Črne gore in Belgije, dobimo zares sile, ki, kar se številke tiče, združeni armadi Nemčije in Avstroogrske daleč prekašajo. To razmerje pa zavezniki armad nima vodstva ni bilo neznano. Če smo vkljub temu na vseh črtah stopili v ofenzivo, — ofenziva je v vojni predprava močnejšega, — tedaj to jasno dokazuje, da se svoje premoči zavedamo iz drugih razlogov.

Brez ozira na avstroogrsko vojsko je Nemčija docela uverjena o polnovrednosti svoje armade. Zato ji je predvsem merodajna sodba nemškega glavnega štaba. Preuredba artiljerije, na katere potrebo je zaveznik pred leti opozarjal, se je zadnji čas popolnoma izvršila, in sedaj koraka nemško topništvo na čelu drugih evropskih držav kot polnoveljavni tekmeč. Artiljerija pa je, ki dandanes v bitkah odločuje,

Ravnatoko pa zaupa nemški zaveznik na pretežno notranjo vrednost svoje mogočne vojske, na njeno gibčnost in hitrost, na njeno pripravljenost za ofenzivo, lastnosti, ki pač morejo številno premoč sovražnikov izravnati.

Nemško ljudstvo je ponosno na kakovost svoje armade! Ta kakovost pa temelji na sijajni organizaciji za časa miru. Nemčija si je znala izobraziti zbor podčastnikov, ki po številu in izvežbanosti daleč prekaša podčastništvo kateregakoli nasprotnika. Mnogo resnice je v izreku, ki se je večkrat slišal, da bodo v bodoči vojni odločevali podčastniki. Pri tej priliki se je opozarjalo, da zahteva moderna taktika, da se morajo pri streljanju čete dostikrat široko raztegniti in da stoji vsled tega vodja tudi najmanjših oddelkov čisto pred nalogami, ki so bile po stari taktiki poverjene le častniku. Pomisliti pa je tudi, koliko tisoč podčastnikov je treba, da preustroje milijone v naglici mobiliziranega moštva v za boj sposobne čete. Te najnujnejše naloge slone, kakor je naravno, v prvi vrsti na ramah podčastnikov. Tega se je nemško armadno vodstvo zavedalo in si je zagotovilo mogočno jedro dalje služečih podčastnikov, katerim je izboljšalo plače v aktivni službi in jih preskrbelo kot certifikatiste itd. za bo-

Austrijske zmage na Ruskem.

Bitka, ki se je za Avstrijce vzhodno od Visle pri Krasniku zmagonosno končala, narašča po najnovejših poročilih do večjega pomena kot se je moglo prvi trenotek soditi. Rusi so udrli za svoje utrjene čete pri Wierpcu in na Visli in so se pri Krasniku prvičkrat v večjem številu merili z našo armado. Zmagonosne avstrijske zastave plapolajo nad avstrijskimi četami pri nadaljnem prodiranju v Rusko Poljsko, kateri nosijo svobodo. —

Bitka pri Krasniku, ki se je končno bila na 70 km dolgi črti, se je priz svoje utrjene črte pri Wierpcu in na dve do tri ruske divizije. V ponedeljek so naše čete nadaljevale z napadi na Ruse, ki so neprestano dobivali pomoč, tako da se je ruska fronta raztezala na zahodu do Visle, na vzhodu pa čez Turobin—Zolkiewko. V torek pa so naše čete z glavnim napadom čez Frampol in Turobin pognale Ruse v beg proti Lublinu.

Bojišče, na katerem je naša armada izvojevala prvo veliko zmago, leži med Vislo, severno od izliva Sane, in med gornjim tokom ruske reke Wierpcz, ki izvira kakih 100 km vzhodno od gališko-ruski meji, teče proti severu in se nad Lublinom obrne proti zahodu. Pri ruski trdnjavi Iwagorod se izliva v Vislo. Ob Visli sega naša meja precej proti severu in je tam komaj 30 km oddaljena od Krasnika, vzhodno se pa obrne meja proti jugu, tako da je moralo naše desno krilo napraviti pot 60 km. Naše čete so morale najprej na lastnem ozemlju korakati čez močvirnate kraje ob Sani in prekoračiti obmejno reko Tanev. Severno od tu se na ruskem ozemlju razteza okoli 100 km širok in kakih 20 km globok gozd, ki je edinole v smeri Tarnograd—Bielgorai—Frampol lahko prestopen za večje armade.

Zmaga pri Krasniku, ki je bila izvojevana v posebno težkih razmerah, je vtisnila vojski značaj, ki ga bo ohranila do konca. Odločitev, ki je padla pri Krasniku, je pokazala, na kateri strani so večje vojne zmožnosti in pravi predpogoji za zmago.

Naša vojska operira zdaj v guberniji Lublin, ki meji južno na Galicijo, zahodno na radomsko gubernijo, severno na Sedlec in vzhodno na Volhynijo. Lublinska gubernija obsega 16.848 km². Štela je leta 1897. 1.159.463 prebivalcev. Dežela tvori visoko planoto 240 do 415 metrov nad morjem. Po njej se preta-

ka več rek, ki tečejo v globokih dolinah. Zemlja je rodovitna, večinoma ilovnata. Obnebe je milo. Prebivalci so Poljaki, Rusini in nemški naseljenci. Poljedelstvo in konjereja sta dobro razvita. V guberniji je 1580 tvornic, med njimi 48 žganjaren in 30 pivovarjen, 842 mlinov, 5 slaščičaren, 10 strojnih tvornic. Železnice so 250 km dolge.

NEMČIJA MANIFESTIRA ZA AVSTRIJO.

Berolin, 28. avgusta. (Kor. ur.) V Berlinu so se predsinočnim zopet vršile velike manifestacije za Avstrijo. »Vossische Zeitung« piše pod naslovom: Avstrija bogata na slavi in zmagah. Sijajna zmaga je vzbudila povsod po Nemčiji veliko navdušenje, tako kakor bi Nemčija sama zmagala. Avstriji in Nemčiji je sedaj vse skupno: veselje in žalost, bodočnost in skupna osoda.

AVSTRIJSKA UPRAVA NA RUSKEM POLJSKEM.

V okrajih, ki so jih naši na Ruskem Poljskem zasedli, so uvedli našo upravo. Pošto in železnico upravljajo že avstrijski uradniki. Širše tračnice ruskih železnic so z obdobjem vredno naglo že preuredili tako, da po njih že naši vlaki vozijo.

KAKO SE NASI Z RUSI VOJSKUJEJO.

Neki častnik objavlja v »Narodnih Listih«: Izprva smo bili izpostavljeni ruskim kozakom. Kakor kobilice so padli na naše ozemlje: pehota, artiljerija in strojne puške so jih spremljale. Z velikanskimi izgubami v divjem begu so pa morali našo zemljo zapustiti. Vrgli smo jih daleč za mejo nazaj, odkoder so prišli. Tudi mi žalujemo za nekaterimi svojci, a ti tvorijo temelj nadaljnji slavi naših polkov. Naši vojaki so izvrstni. Neki vojak z osmimi krogli v telesu je usmrtil 20 kozakov, a še živi in je v bolnišnici ljubljene vseh. Godi se nam izvrstno, samo navaditi se moramo, da pijemo mleko. Naš jedilni list, ki mi ga moj zvesti Jan vsak dan sestavi, je tak: pol hleba komisa, 400 gramov mesa in 25 cigaret.

NAŠI RANJENCI V KRAKOVU.

Dne 24. t. m. se je pripeljal v Krakovo prvi vlak ranjencev, ki so se pri Rozwadowu ob meji vojskovali. Ranjenci so vsi vojaki 54. pešpolka iz Olomuca, večinoma Čehi in so večinoma lahko ranjeni. V Krakovu je vlak le nekoliko postal. Ženski odbor je vojakom razdeljeval razna okrepčila. Vojaki so bili izvrstno razpoloženi. Častnike in zdravnike so vedno

dočnost. Nemci po pravici pravijo: Kar se naših podčastnikov tiče, s tem nas ne more posnemati nobena država!

Pa tudi izobrazbi čim večjega števila častnikov je Nemčija posvečala vso skrb in pozornost. Ta hrbenica nemške armade je močna in zdrava! Ne le po kakovosti, tudi po številu je nemški častniški zbor mnogo močnejši od francoskega, čeprav si Francozi prizadevajo, da bi glede vojaštva korakali v isti vrsti napredka z nemškim sosedom. Da to tekmovalstvo za Francijo ne more biti uspešno, nam kažejo že številke prebivalstva: na eni strani 39 milijonov Francozov, na drugi pa 67 milijonov Nemcev. Če hočejo torej Francozi imeti onoliko armado kakor Nemci, je to možno le na ta način, da pri tem trpi kakovost francoske vojske. Spomnimo se pri tej priliki alarmujočih vesti, ki so letošnje spomladi krožile o zdravstvenem stanju francoske vojske. Vojni minister sam je moral priznati, da je marsikaj resnice v teh vesteh, kajti okrog 25.000 moč je bilo bolnih. Število bolnikov v nemški in avstro-ogrski armadi je mnogo nižje. Vojskovati pa se morejo le zdravi, mlajši moške utrjenih živcev, ne pa bolelni slabici. Tisto češčenje števil, tiste ogromne vsote vojaštva »na papirju« nas ne spravijo iz ravnotežja!

Še nekaj! Tako mogočen in kompliciran organizem, kakor je moderna vojna velesila, potrebuje pred vsem: **miru in stalnosti**. Na tem polju in mestu za strankarske poizkuse. Nemčija je znala strankarske prepise od svoje vojske odvrti. Na Francoskem pa temu ni tako. Zanimivo je že dejstvo, da je Francija od početka tretje republike, koncem leta 1870., do danes rabila in obrabila že 64 vojnih ministrov! In med njimi je bilo le nekaj pravih častnikov, ostali so bili trgovci, borzjanci, kmetovalci, rentirji itd. V takih razmerah ne more biti vse v redu!

Med najvažnejše panoge vojne oborožbe moderne armade je šteti izvežbano saniteto. Vojaku dviga pogum zavest, da bo, če bo ranjen, dobro oskrbljen. Znano je, da je v balkanskih bojih padlo mnogo več vojaštva vsled bolezni kakor pa od sovražnika, in le pomoči sanitetnih kolon s celega sveta gre zahvala, da ni bilo še hujšega.

Avstroogrska je v tem oziru dobro preskrbljena, Nemčija pa je glede sanitetne službe edinstvena na svetu, kajti na razpolago ima 70.000 dobro izvežbanih strežniških oseb, med katerimi zavzemajo katoliški redovi častno mesto.

Skratka: Mi smo pripravljeni!

vpraševali, če in kdaj se vrnejo lahko na bojišče. Vlak se je nato peljal v Krowd-
cze, kjer so jih prenesli v garnizijsko bol-
nišnico, da so jih obvezali, potem jih pa
odpeljejo v Olomuc. Ranjeni desetinik Kra-
tochwil iz Olomuca je prinesel z bojem sab-
ljo, ki jo je vzel nekemu ruskemu pehot-
nemu častniku in jo je z veseljem kazal.

BOJI POLJSKIH PROSTOVOLJCEV Z RUSI.

Krakov, 28. avgusta. V Kielcu iz-
haja od 22. t. m. nadalje nov list »Oj-
czyzna«, ki poroča o bojih pri Kielcu
od 12. do 15. t. m.: Ruski vojaki in ru-
ske oblasti so 12. t. m. zapustili Kiel-
ce. Za njimi so prišli poljski prosto-
voljni strelci, ki so kolodvor zasedli.
Zvečer so se spopadli z ruskimi vojaki.
Dva ruska častnika in štirje ruski vo-
jaki so bili ustreljeni. Rusi so ustrelili
kielskega župana Sielinskega. Poljski
strelci so se 13. t. m. umaknili v Jen-
drzejew, ki so ga že avstrijski vojaki
zasedli. Rusko obstreljevanje je Kielce
zelo poškodevalo. Ranjenih je bilo več
oseb, mestu so Rusi naložili 105.000
rubljev vojnega davka. Ruski vojaki
so demolirali, predno so Kielce zapu-
stili, trgovine. Avstrijski vojaki so dne
15. t. m. pregnali ruske vojaše iz njih
postojank pri Kielcu, nakar so mesto
zasedli.

POLJSKE LEGIJE.

Dunaj, 28. avgusta. (Kor. urad.) Na
Dunaju je bil velik shod, katerega so se
udeležili dunajski Poljaki in vsi poljski no-
tabli. Posvetovali so se o organizaciji polj-
skih legij. Povdarjala se je požrtvovalnost
Poljakov na Dunaju. Poljak Galica je na-
znanil, da je strelska četa Poljakov na Du-
naju za odhod popolnoma pripravljena.
Zbirka, ki se je na shodu zložila v ta na-
men, izkazuje veliko vsoto.

JUNAŠTVO STOTNIKA GEBAUERJA.

O junaškem boju poveljnika tren-
stotnika Gebauerja, poročajo dunajski listi:
Pri Kamionki Strumilovi je vzdržal stotnik
Gebauer s 100 trenskimi vojaki in s 70
črnovojniki premočan napad ruske kava-
lerije. Boj je trajal od 6. ure zjutraj do
poldne. Na vsakega našega je prišlo do
15 sovražnikov. Vsak vojak in črnovojnik
se je moral z nadčloveško silo vojskovati,
da so junaki vzdržali, dokler ni došla po-
moč. Vpokojeni ranjeni stotnik Gebauer
se je nahajal pri transportu. Spremljalo ga
je 100 trenskih vojakov in 70 črnovojni-
kov. Transport je napadla nepričakovano
ena kozaska brigada. Stotnik Gebauer,
dasi slab in bolan, je navduševal moštvo in
se je držal od 6. ure zjutraj do 12. opoldne,
ko mu je prišla na pomoč zadnji hip kava-
lerija in pehota. Izgubil je 26 mrtvih in 80
ranjencev. Kozake so nato podili v Tu-
rynko, tam so pa še zagnali v beg rusko
dragonsko brigado, ki je tam stala.

ODHOD VOJNE BOLNIŠNICE.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. ur.) Da-
nes popoldne se je iz vzhodnega kolo-
dvora odpeljala vojna bolnišnica št. 1.
Z vojno bolnišnico je odšlo 114 oseb:
sanitetno moštvo, usmiljene sestre,
trenski vojaki in en avtomobil. Na ko-
lodvor je prišel nadvojvoda Franc Sal-
vator s spremstvom in imel na odha-
jajoče nagovor, v katerem jih je poži-
val, naj svojo dolžnost pogumno vrše
in potrpežljivo prenašajo vse pomanj-
kljivosti. Nadvojvoda je nato ogovoril
več oseb ter se podal k vozu, v katerem
je bilo moštvo. Nadvojvoda jim je re-
kel: »Upam, da se boste vzorno zadr-
žali.« — Kakor iz enega grla je zado-
nelo: »Gotovo, cesarska visokost, mi
bomo ubogali do smrti!« — Nadvojvoda
jim je nato zaklical: »Srečno pot!«
Med burnimi živio-klici je zapustil vlak
kolodvor.

RUSKI ZRAKOPLOVEC VJET.

Lvov. Pri Jezlerzanvju so izstrelili iz
zraka ruski aeroplan. Pilota so pripeljali
vjetega v Lvov.

RUSKI ČASTNIKI SE SKRIVAJO ZA VOJAKE.

Neki udeleženec zmagovitega boja dne
5. avgusta, ko so Nemci porazili eno ru-

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič,
generalisimus ruske armade.

ske kavalerijsko brigado, poročajo, da so
Rusi v svoji nepazljivosti jezdili takore-
koč v žrela naših skritih strojnih pušk.
V nekaterih minutah je bil sovražnik ves po-
streljen. Ko smo se mu približali, je le še
malo ruskih jezdecev živelo. Tudi konji so
bili že skoraj vsi mrtvi, tako strašno je
učinkoval naš oženj iz strojnih pušk na
komaj 300 metrov. Čudili smo se pa, ker
je med tolikimi mrtvci bilo le nekaj mlaj-
ših častnikov, a nobenega višjega čast-
nika. Uganjko je rešila naša odposlana
patrulja, ki je nekaj kilometrov proti vz-
hodu od bojišča dobila zbrano celo družbo
višjih častnikov: ritm mojstre, dva polkovni-
ka in brigadnega generala s pobočniki, ki
so iz varne daljave opazovali boj in so pu-
stili moštvo, da nas je skoraj brez vodni-
kov napadlo. Celo družbo smo seveda
vneli.

RUSI NAMERAVAJO V VARŠAVI KLATI.

V Krakov dohajajo zelo vznemirljiva
poročila o usodi, ki čaka Varšavo. Ruski
poveljnik je začasno mesto zapustil zato,
da vidi, kako da se bo prebivalstvo obna-
šalo. Veselje, ki so ga pokazali meščani
v Varšavi, ker so Rusi mesto zapustili, hoče
zdaj s krvolijem kaznovati. Ječe so pre-
napolnjene. Veliko oseb so postrelili. Po
ulicah hodijo pijani ruski vojaki, ki ropajo
in vrše grozodejstva.

28 MOSKOFILSKIH IZDAJALCEV OBEŠENIH.

»Gazeta Wieczorna«, izhajajoča v
v Lvovu, je prinesla pred nekaj dnevi
med drugim tudi tele podrobnosti: Pre-
bivalci Bernsteinove ulice so bili več-
raj priče groznega prizora. Okrog pol-
dne je prišel na dvorišče policijskih
kasarn žalosten izpreved: Eskorta vo-
jakov z nasajenimi bajonetmi je prived-
la 29 kmetov in 2 ženski — izdajalce
iz Sokola. Izpreved je spremljala raz-
burjena množica, kateri je policijski
komisar z velikim trudom zabranil, da
ni izdajalcev linčala. Na dvorišču re-
čenega poslopja se je začelo zaslišava-
nje. Jetniki, stoječi ob zidu v težkih
verigah, so na stavljenja jim vpraša-
nja prikimali. Izvestno so slutili, da
ne bi mogli utajiti svojega izdajalstva.
Zaslišanje je bilo kratko. Neki vojak,
ves okajen, zasopel in potan — najbr-
že priča izdajalskega čina — je dolgo
pred sodbo povedal nekaj častniku in
kazal med svojim pripovedovanjem na
posamezne obsojence. Potem je bilo
naglo napisano sporočilo. Še malo po-
svetovanja — in žalostni izpreved je
šel skozi zadnja vrata z dvorišča. Še
istega dne se je izrekla obsodba nad
28 vkljenjenimi moskofilskimi izda-
jalci iz Sokola. V svarilen zgled bodo
še danes odpravljeni v vas Skoromaho,
od koder so doma. Ta vas je gnezdo
moskofilcev. V njih rodni vasi jih
bodo obesili.

TUDI PREPOZNO.

Rusi so že dolgo časa nameravali
zgraditi po načrtu inženirja Šuravjeva
podmorski čoln, ki bi bil največji te vrste.
Ta podmorski velikan bi bil 122 m dolg,
10½ m širok in 9½ m globok, imel bi
5403 tone, in dva motorja s 18.000 konj-
skimi močmi. Hitrost čolna bi znašala 26
morskih milj, oborožen bi pa bil s 30 tor-
pednimi cevmi in 14 topovi. Ta podmor-
ski čoln bi v sedanji vojski zelo ojačil ru-
sko brodogeje, — ko bi ga Rusi pravočasno
zgradili. Začetek vojske je pa onemogočil
zgradbo tega velikana. Mogoče so »izgi-
nili« po znanem ruskem receptu tudi to-
zadevna denarna sredstva? Vsekako je
značilno: Belgija je zamudila dobavo svo-
jih orjaških topov, Francoska zgradbo ve-
likanskega nad-Zeppelina, Rusija zgradbo
podmorskega velikanu... Mogoče bomo
kmalu čuli kaj podobnega tudi o Angleški.

UTRDITEV DUNAJA.

Dne 27. t. m. so se pričela nazna-
njena utrjevalna dela pri Dunaju, da
dobe delo brezposelni. Začasno dobi
20.000 mož delo, ki bodo zaposleni po
določenih postavah o vojnih datjavah in
podrejeni vojaški upravi. Tudi za regu-
lacijo Donave so sprejeli na delo več
tisoč delavcev.

Vojska s Črnogoro.

Dunaj, 27. avgusta. Dosedanje ob-
streljevanje Kotora po Črnogorcih ni
napravilo v Kotoru nič sledu. Naša
trdnjavska in mornariška artiljerija je
pa imela proti Črnogorcem velike
uspehe.

Dunaj, 27. avgusta. »Rundschau«
poroča: Avstrijska artiljerija na posto-
janki Vermač in pomorska artiljerija
sta prisilile Črnogorce na Lovčenu, da
so prenehali s streljanjem. Adrija je
prosta vseh tujih ladij.

Dunaj, 27. avgusta. Listi pišejo:
Črnogorski vjetniki poročajo, da je
črnogorski kralj Nikita iz Črnogore
pobegnil v Srbijo.

Na belgijskem bojišču.

BELGIJA — NEMŠKA?

Berolin, 27. avgusta. (Kor. ur.) Na
bruselskem rotovžu vihra nemška za-
stava. Berolinski »Lokalanzeiger« za-
hteva, naj se Belgijo nerazdeljeno pri-
klopi Nemčiji.

VOJNA KONTRIBUCIJA.

Berolin, 27. avgusta. (Kor. ur.) Lüt-
tich mora plačati 10 milijonov, provin-
ca 50 milijonov vojne kontribucije.

STRAH IN ZMEDA V ANTWERPU.

Antwerpčani blode po mestu v ve-
likem strahu, ker se je pripetilo veliko
nesreč z avtomobili. Okoli trdnjav
grade žične utrdbe. Mesto se priprav-
lja na obleganje. Iz ladij izkrcavajo
neprestano živila. Zbornica zboruje v
flamski operi, senat v nizozemskem
gledališču. Hotele izpreminjajo v bol-
nišnice. Marsen gozd, ki leži pri Calm-
phontu, sekajo. Graditi so pričeli nove
utrdbе. Vsi veliki forti še niso dogra-
jeni. Belgijci se vedno bolj jeze, ker
jim zavezniki ne pomagajo in celo stro-
go cenzurirano časopisje nad tem za-
bavlja. Podrli so vse krasne parke pred
mestom, več hiš so raztreli. Proti tež-
kim topovom so zgradili več novih na-
sipov. Iz Kanade jim pošiljajo moko,
angleški časopisi pa zbirajo zanje pri-
spevke. Angleži izjavljajo, da bi radi
Antwerpčanom pomagali, a da tega
ne morejo, ker nočejo kršiti nevtraln-
osti Nizozemske.

ANGLEŠKE SIMPATIJE BELGIJI.

London, 28. avgusta. (Kor. urad.) V
spodnji zbornici je angleški ministrski pred-
sednik Asquith predlagal adresno kralju Bel-
gije, ki mu izraža občudovanje za hrabrost
belgijske armade in ga zagotavlja, da bo
Anglija za obrambo neodvisnosti Belgije
vse storila.

NEMCI OSVOJILI GENT.

»Reuter« poroča iz Genta: Dne 20. t.
mes. sta prijezdila en dragonski in en ulan-
ski polk nemške armade pred Gent. Župan
se je z njimi razgovarjal. Popoldne so se z
avtomobili pripeljali nemški častniki, ki so
se pelali v mestno hišo. Brzojavni uradi so
zaprti. V Gent in v Ostende je došlo ve-
liko beguncev. (Gent leži na sredi ob cesti,
ki vodi iz Bruslja v Ostende. Gent je glav-

no mesto vzhodnega Flanderskega in šteje
nad 210.000 prebivalcev. Od Bruslja je od-
daljena 60 km. V mestu so štirje kolodvori,
v katere se steka 12 važnih železniških
prog.)

POGOJI PREDAJE BRUSLJA.

Z bruselskim županom je sklenil
nemški general Arnim sledečo pogod-
bo: Prost prevoz nemških čet, v Bru-
slju ostane nemška posadka, rekvizi-
cije se v gotovini plačajo, zasebnega in
javnega premoženja se Nemci ne do-
taknejo; občinske uprave ne kontroli-
rajo, župan vodi bruselsko policijo,
Nemci obnove obrat poulične železnice,
pošte in železniške zveze z Lüttichom
kakor tudi brzojavne zveze z Nemčijo.
Časopisje so ustavili.

ZAPLENJENI VOJNI ZAKLAD.

V Lüttichu so Nemci zarubili dve
veliki blagajni, kjer je bil spravljen
lüttski vojni zaklad 5 in pol milijona
frankov.

Avsirijska napovedala Belgiji vojsko.

Dunaj, 27. avgusta ob tričetrt na
11. uro zvečer. (Kor. ur.) C. kr. avstrij-
ski poslanik na belgijskem dvoru Cla-
ry je pooblaščen odposlati na zunanje-
ga ministra v Belgiji sledečo brzojavko.

Po naročilu svoje vlade imam čast
vaši ekscelenci sledeče naznaniti: Bel-
gija po ponovni odklonitvi predlogov
nemške države, podpira vojaško Fran-
cijo in Angleško, ki sta Avstriji vojno
napovedali. Nadalje je dognano, da so z
avstrijskimi državljani v Belgiji pred
oči kraljevskih oblasti postopali na
tak način, ki nasprotuje tudi najpri-
mitivnejšim zahtevam človeštva in ka-
kor se ne sme postopati niti s podaniki
sovražne države. Spričo teh dejstev se
čuti Avstrijsko-Ogrska prisiljena, di-
plomatitne zveze pretrgati in se sma-
tra od tega trenutka naprej v vojni z
Belgijo. Zapuščam s svojim osebjem
deželo in izročam avstrijsko-ogrske
državljan v Belgiji v varstvo poslani-
ku Zedinjenih držav. Od strani c. kr.
avstrijske vlade so se grofu Erzembolt
de Dodzele, belgijskemu poslaniku
na Dunaju izročili potni listi.

Prodiranje nemške armade na Francosko.

Kakor na vzhodu tako tudi na zahodu
udarec na udarec leti na naše sovražnike.
Konjeniki nemške armade so že prodrli do
Lille, glavne francoske trdnjave na severo-
vzhodu, skoro od morja do Vogezev se
razprostira železni obroč, ki francoske ar-
made vedno ožje oklepa. Tudi francoska
ofenziva je zlomljena in uradno francosko
utemeljevanje, s katerim francoska vlada
utemeljuje beg v utrdbе, se že glasi kakor
strah za Pariz...

Umikajoča francoska armada se hoče
še enkrat v črti Belfort—Epinal—Toul—
Verdun—Tesières—Tanbenge meriti z pro-
dirajočimi, živahno napadajočimi Nemci.
Ako bo tu imela večjo srečo, je veliko
vprašanje. Ta črta je zavarovana z mno-
gimi utrdbami: Belfort, Epinal, Toul, Ver-
dun so velike, moderne trdnjave, toda Na-
mur je pokazal, da vodi nemška armada s
seboj oblegovalne topove, ki učinkujejo ta-
ko silovito, da se najmočnejše utrdbе raz-
ležejo kot maslo. Za eksistenco teh skriv-
nostnih topov so Francozi šele sedaj izve-
deli, zato pa ne morejo šele sedaj vse svoje
trdnjave prezidati in izpopolniti, da bi no-
vemu strašnemu sovražniku mogle kljubo-
vati. Francoska defenziva bo skoro gotovo
za Francoze ravno tako presenetljivo ža-
lostno končala, kot je končala francoska
ofenziva. Armada bavarskega prestolona-
slednika prodira proti črti Epinal—Toul,
vojvoda Virtemberški koraka s svojimi če-
tami v smeri proti Sedanu, nemški presto-
lonaslednik pa proti Verdunu. Če se bavar-
skemu prestolonasledniku posreči priti
skozi črto Epinal—Toul in potem prodirati
v notranjo Francijo, bo s tem zadan fran-
coski desenzivi težak udarec. Francoski
general Seré de Rivières je utrdil dolino,
ki se razteza od Belforta čez Epinal in Toul
do Verduna, z gotovostjo, da se mora ob
tej črti, ki jo branijo velike armade, raz-
biti tudi najmočnejša sovražna moč. Gene-
ralni štab v Parizu se ni zadovoljil z de-
fenzivo, ampak se je odločil za ofenzivo.
Francosko ofenzivo so Nemci popolnoma
strli in sedaj je v veliki nevarnosti tudi
francoska defenziva.

Glavna odločitev bo zaenkrat padla
med rekama Maas in Mosel. Tu se bodo
bile še velike bitke in pravica zahteva, da
se bo posebno angleška armada, ki name-
rava v bližini Waterloa iz gole zavisti pasti
čez nemško armado, razdejana in poniža-
na morala zopet vrniti čez kanal. Zadnje
nedeljo je ob reki Maas stalo 400.000
Francozov in 40.000 Angležev nasproti

Nemcem. Najprvo so bile gospodar terena
afrikanske čete zahodno od reke Maas. V
tem so pa Nemci s svojo gardo v hitrem
naskoku napadli zavezniške čete in jih pri-
silile, posebno Afrikance, da so se morali
bežati umakniti.

Krog zmagovitih nemških armad čez-
dalje bolj ogroža Pariz. Pač bo treba pre-
magati še velike težkoče in odstraniti ovi-
re, vendar je padec Namurja odločen.
Kajti zgodovina Francoske uči, da, kdor si
napravi pot čez Francosko v Pariz, prisili
Francosko, da pade na kolena.

Po padcu Namurja so si Nemci napra-
vili prosto pot, da udarijo čez Belgijo na
Francosko. Lüttich in Namur sta bila na-
menjena toliko časa zadrževati nemške če-
te, da bi francoska armada zmagala v Al-
zaciji in Lotaringiji in udarila v osrčje Nem-
čije. Vsi ti načrti so pa vsled nemških
zmag padli v vodo. Ker sedaj Nemci pro-
dirajo od severa, so vse francoske vzhodne
trdnjave, ki so bile sezidane s tolikimi mi-
lijardami, brez vrednosti, ker bodo nem-
ške čete prišle za hrbet francoski vzhodni
armadi.

Francoska armada dobiva udarec za
udarcom. V štirih velikih bitkah je bila
zadnje dni porazena in kakor vse kaže,
bodo sledili dosedanjim porazom še hujši
in usodnejši.

× × ×

Vojni poročevalec »Berliner Tagbl.« v
zahodnem glavnem stanu poroča: Tu v ve-
likem glavnem stanu so polni zaupanja,
mirni in gotovi zmage. V kratkem času pri-
čakujejo večjih dogodkov.

× × ×

BITKA NA ČRTI CHARLEROI—THUIN —MONS.

»Temps« poroča: Iz smeri Charleroi in
Thuin se čuje gromenje topov. Pričakuje se
velika bitka na črti Charleroi—Thuin—
Mons.

× × ×

Charleroi leži ob reki Sambre zahod-
no od Namurja, južnozahodno od Charleroi
proti francoski meji pa leži Thuin. Mons pa
leži zahodno od Charleroi, tako da tvorijo
ti 3 kraji trikot. Iz tega se vidi, da Nemci
že prodirajo od Namurja proti francoski
meji.

× × ×

BITKA PRI METZU — DOSEDAJ NAJ- VEČJA BITKA V ZGODOVINI. NAD 600.000 BOJEVNIKOV.

Berolin, 26. avgusta. Po preračunanju listov se je borilo v velikanski bitki pri Metz v razdalji okrog 100 km 310.000 Francozov z 900 topovi, katerim je stalo nasproti ravno toliko število Nemcev. Skupno število bojujočih je tedaj znašalo na obeh straneh čez 600.000, kar prekaša dosedaj največjo bitko v zgodovini.

FRANCOZI O VOJSKOVANJU NEMCEV.

Kolin, 28. avgusta. Frankobrodskemu dopisniku »Kölnischer Zeitung« so pripovedovali francoski vojni vjetniki, ki so se vojskovali v bitkah ob nemški zahodni meji: Premoč Nemcev v boju je tako silna, da več ne verujemo, da bi Francozi zmagali. Nepopisno učinkuje nemška artiljerija, ki jo sploh ni videti, ker je vedno krita. »Kakor da bruha modra voda iz gozda in kosi nemška artiljerija našo pehoto, se mi je zdelo, ko smo šli iz gozda, kjer smo se krili,« je opisal neki francoski vojak bitho. Nič manj strašna ni nemška pehota. Vojna siva uniforma skriva še Nemce, ko njih ogenj že strašno deluje. Najstrašnejši so Bavarci, ki kakor levi planejo v naše vrste. Prepričan sem, da bodo tisti francoski vojaki, ki so se že vojskovali z Bavarci, če trčijo zopet z njimi skupaj, takoj dvignili kvišku svoje roke. Trdi se, da so se v boju pri Lagardu na francoski strani tudi Cuavi (afrikanski vojaki domačini) vojskovali.

STRAŠEN UČINEK NOVIH VELIKO- KALIBERSKIH OBLEGOVALNIH TO- POV.

»Lokalanzeiger«, ki objavlja fotografije razstreljenih belgijskih fortov, piše o učinku krogelj, ki jih bruha novi oblegovalni topovi: Naša težka artiljerija je vsak fort z nekaterimi strelji popolnoma demolirala. Oklopi in beton so večkrat zleteli v zrak, ko jih je prva naša kroglja zadela. Branilce še ne razrušenih fortov smo porabili, da naj si ogledajo, kako da delujejo naše krogelje, da sami izpredvidijo, kako neuspešna da je nadaljnja obramba. Kjer so se še branili, je nekaj strelcev razpršilo dvom, tako da so na mnogih fortih zaplapolale bele zastave.

FRANCOSKE TRDNJAVE IZGUB- LJENE.

Strašna moč topovih krogelj.

Nemške čete imajo topove s krogliami v premeru 42 cm. Proti tem krogliam je boj in odpor francoskih trdnjav popolnoma nemogoč. To je pokazal že padec Lütticha in Namurja. Lüttich je padel v par dneh, Namur pa v desetih dneh. L. 1870./71. je pa samo trdnjava Metz vztrajala v odporu dva meseca.

Ti nemški oblegovalni topovi so ostali vsem tujim vojaškim strokovnjakom skriti in šele danes je njihova čudovita sila odkrita. Francoske trdnjave bi bilo treba preurediti in ojačiti tako, da bi lahko kljubovale tej sili. Tako delo je seveda sedaj nemogoče in zato so tudi francoske trdnjave za francoske čete izgubile precej svojega pomena. Nemške armade gredo kakor vihar čez Francosko in se ne bodo ustavile prej, da pridejo do Pariza.

Kako strašna sila mora tičati v omenjenih kroglih, lahko sklepamo iz Kruppovih oklopnih granat s premerom 35-5 cm. To je bil dosedaj najbolj uničujoč strel. Taka krogla je sestavljena iz jekla in tehta 620 kg. Smodnika se porabi za en strel 255 kg. Energije ali moči ima krogla, ko zapusti topovo cev, 27.650 meterskih ton. Da bomo razumeli to moč, si predstavimo železni brzovozni stroj s težo 300 ton, ki preleti na uro 90 km; zraven vzemimo še voz za prtljago in 4 železniške vozove. Če to veliko silo trikrat vzamemo, pa dobimo moč, s katero krogla iz takega topa ven bruhne. Še na daljavo 4600 metrov je njena sila dvakrat toliko kakor je sila takega brzovlaka. Učinek te krogle na to

daljavo je tak, kakor da bi dva taka brzovlaka s hitrostjo 90 km na uro skupaj trčila. Tak hud pritisk krogle zbije in poruši vse, tudi še tako močan beton. In novi nemški oblegovalni topovi so hujši kakor Kruppova oklopna granata s premerom 35-5 cm. Ti najnovejši nemški oblegovalni topovi so neki podobni Kruppovim obreznim kanonom s premerom 42 cm. Krogla iz takega topa tehta 1000 kg in ima 18.594 meterskih ton moči pri izstrelitvi.

GROF ZEPPELIN V VOJSKI.

Berolin. Grof Zeppelin je vstopil v nemško armado.

STRAH PARIZANOV PRED ZEPPELINOVCI.

»Nieuwe Courant« v Haagu piše: Francozi se vedno bolj boje nemških Zeppelinovih zrakovplovov. Parizani sodijo, da ni izključeno, da bi Pariz samo nemški zrakovplovci oblegali. Ponoči in podnevi vadijo francoski letalci nad Parizom, da mesto čuvajo pred sovražnikovimi zrakovplovci.

BOJAZLJIVI SOVRAŽNIKOV ČASTNIKI.

Francoski častniki bojazljivi. Neki vjeti francoski podčastnik je v bitki pri Metz pripovedoval: Naš polk je štel približno 3000 mož. V dveh urah nas je ostalo le še nekaj nad 300. Naši častniki so se zelo slabo obnašali. Kakor hitro so opazili, da ne zmagujemo, so pobegnili in so nas same pustili. Nemci so nas na to vjeli. Jesti nismo dva dni dobili.

NOV VOJAŠKI GUVERNER V PARIZU.

Pariz, 28. avgusta. (Kor. ur.) Agence Havas poroča: Namesto dosedanjega generala Michela je imenovan za vojaškega guvernerja v Parizu general Galieni.

V PARIZU SE ŽE PLENI.

Švicarski listi poročajo, da je obšodilo pariško policijsko sodišče že do enoletnega zapora 45 oseb, ker so v nedeljo ropali in plenili.

NEMCI KAZNOVALI ZAHREBTNE NAPADALCE.

Strassburg. (Kor. ur.) V občini Dalheim v Lotringiji v okrožju Chaleau-Salins, ki ima 286 prebivalcev, so prebivalci iz hiš zavratno streljali na nemške čete. Na povelje nemškega armadnega poveljstva so nemške čete ta kraj sedaj popolnoma porušile, da ni ostal kamen na kamnu.

WILJEM II. MED SVOJIMI VOJAKI.

Dortmund, 28. avgusta. (Kor. ur.) Kakor »Tremonia« poroča, je zbral cesar v glavnem taboru svoje vojske skupaj in jih nagovoril sledeče: Tovariši! Zbral sem vas skupaj, da se veselimo zmage, ki so jih naše čete izvojevale v vseh krajih z nezlomljivo hrabrostjo in zvestobo. Bojevali so se vsi z enako hrabrostjo, aktivni vojaki, rezervisti in deželni brambovci in dosegli slavne uspehe pod poveljstvom sina bavarskega kralja. Za to zmago zahvalim Boga. Bog nas ne bo zapustil, ker se bojujemo za sveto in pravično stvar. Mnogo jih je padlo na bojišču junaške smrti. Spominjajmo se vseh s častjo, vseh, ki se bore zunaj mej, njim naj velja trikratni hura. Še marsikatera krvava bitka je pred nami. Naše zaupanje v zmago je neomajeno. Mi hočemo in moramo zmagati!

Berolin, 28. avgusta. Uradni »Lokalanzeiger« zagotavlja, da splošni vojni položaj upravičuje najboljše nade za nadaljnje trajno ugodne operacije.

Bojišče v vzhodni Prusiji.

V vzhodni Prusiji je zavzela nemška armada isto taktiko kot Avstrija proti Srbiji. Za Nemce je vojska na vzhodu postranska, ker so glavno silo vrgli proti Francozom. Rusi operirajo ob vzhodni Prusiji z štirimi armadnimi zbori in tremi kavalerijskimi divizijami. Najbrže so mislili Rusi s tem zapeljati Nemce, da bi poslali v vzhodno Prusko še nadaljnje čete in tako oslabili svojo moč na zahodu. Vendar Nemci niso šli na ta lim in so se že naprej tu odločili za defenzivo, da bodo dovolj močni tam, kjer bo padla glavna odločitev. Tako postopanje jamči za uspešno skupno delovanje obeh zveznih armad. Kakor je Avstrija pri Šabcu, Lješnici in Loznici izrabila priliko napasti sovražnika in ga popolnoma porazila ter tako oslabila, da delj časa ni zmožen prodirati, prav tako je Nemčija z zmagovitimi bitkami pri Wirballen in Gumbinnen ustavila

in omajala rusko ofenzivo. Rusi niti niso mogli zasledovati nemških čet, ki so se umikale v najlepšem redu.

NEMCI NA SKRAJNEM SEVERU VZHODNEGA BOJIŠČA.

Nemški poveljnik v Insterburgu je izdal sledeč oklice: Rusi so bili 20. in 21. t. mes. pred Gumbinnenom težko poraženi in ne pridejo sploh pred osmimi dnevi v Insterburg. Tukajšnje čete se morajo po višjem povelju drugod porabiti, a ostanejo vsaj še dva do tri dni v bližini. Kmalu nastopijo še močnejše sile. Intendaturi je ukazano, da med prebivalstvo vsa živila razdeli. Posamezniki, ki kaj zahtevajo, ne dobe ničesar. Če bi Prusi Insterburg zapustili in če zasedejo Rusi Insterburg, kar se pa pred osmimi dnevi ne zgodi, je najbolje, da ostane vsak prebivalec v svoji hiši in da je nasproti Rusom gostoljuben, ker le tako so represalije izključene. Izkušnja uči, da Rusi oropajo le tiste hiše, ki so zaprte. Resno se zato svetuje, da ostane vsak v svoji hiši in naj se v tem smislu deluje.

Potopljena nemška križarica.

KRIZARICA »MAGDEBURG« SE JE SAMA RAZSTRELILA.

Berolin, 28. avgusta. (Kor. ur.) Wolf-fov urad piše: Državni mornariški urad poroča: Mala križarica »Magdeburg« je prodrla v Finski zaliv. V bližini otoka Odensholm je pa v megli nasledla na tla. Pomoč od strani drugih ladij je bila vsled viharnega vremena izključena. Ker se ladija ni mogla rešiti in jo je napadla ruska mornarica v veliki premoči, so jo pogladi v zrak in je tako našla časten grob. Med sovražnim ognjem je torpedni čoln N 26 večji del posadke na križarici rešil. Zguba mornarjev na »Magdeburgu« in torpednem čolnu N 26 ni še znana. Dosedaj je bilo naznanjenih 17 mrtvih in 20 ranjenih. Resence so včeraj prepeljali v neko nemško luko.

Berolin, 28. avgusta. Od potopljene križarice »Magdeburg« pogrešajo 85 mornarjev, med njimi poveljnika križarice, ki je skoro gotovo našel v valovih junaško smrt.

Kodanj, 28. avgusta. (Koresp. urad.) Rusko mornariško ministrstvo javlja, da so Rusi poveljnika križarke Magdeburg in del častnikov ujeli.

× × ×

»Magdeburg« je bila 136 metrov dolga, 13,3 metrov široka in 5,1 m globoka, 4500 ton depl. Zgrajena je bila leta 1913. Imela je 101 mm debel oklop.

Avstrijski cesar nemškemu cesarju.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. urad.) Avstrijski cesar je odposlal nemškemu cesarju Viljemu sledečo brzojavko: Slavne zmage, ki so mogočnega sovražnika ob tla vrgle, zmage, ki jih je nemška armada pod Tvojim višjim poveljstvom izvojevala, imajo svojo veličino in svoje uspehe zahvaliti železni volji, ki je silno močan meč nabrusila in ga dvignila. Med lovor, ki Te zmagalca krasi, bi Ti rad vtaknil najvišje in najvzvišenejše vojaško častno znamenje, ki ga imamo. Prosim Te torej, da sprejmeš veliki križ Mojega vojaškega reda Marije Terezije kot znamenje visokega spoštovanja in v zvestega vojnega zaveznika. Insignije, dragi prijatelj, Ti prinese poseben odposlanec, kadar Ti bo drago. V dobri veri, kako visoko Ti in Tvoja armada cenita ženična dela infanterijskega generala pl. Moltkeja, mu podelim komandeur-križ vojaškega reda Marije Terezije. — Franc Jožef.

Naše razmerje do Italije.

Rim, 28. avgusta. (Kor. urad.) Nasproti razburjenim vestem pariškega lista »Petit Parisien« javlja laška uradna »Agencija Stefani«, da je razmerje Italije do Avstrije izvrstno.

Na morju.

ANGLEŠKI NAČRTI NA MORJU.

O angleških načrtih na morju poroča »Züricher Zeitung« iz Londona: Angleška admiraliteta ne namerava poiskati nemške mornarice in je k bitki prisiliti. Omejiti se hoče zgolj na to, da ohrani gospodstvo na Severnem morju in čuvati francosko (?) obrežje, da Nemci tam svojih čet ne izkrcajo. Nadalje namerava Anglija uničiti nemško pomorsko trgovino in blokirati nemško obrežje v slučaju, da vojska več časa traja, da onemogoči Nemčiji preskrbo z živili. Angleži sodijo, da prisilijo na ta način nemško vojno mornarico, da bo morala v neugodnih okoliščinah sama ponuditi na morju odločilno bitko. Če se Angležem njih zdaj izblebetani načrt posreči, je vprašanje, na katero bodo morebiti nemški 42 cm možnarji odgovorili tako, kakor oholi Angleži ne pričakujejo.

ANGLEŽI USTAVLJAJO LADJE V NEMŠKEM PREKOPU.

Budimpešta, 27. avgusta. (Kor. urad.) Avstrijski Lloydov parnik je došel iz Kalkute na Reko. Kapitan Grimme pripoveduje: Parnik je dospel 21. avgusta v Port-Said, kjer so mu prepovedale angleške oblasti kljub mednarodnemu značaju suškega prekopa nadaljno vožnjo. Angleži so hoteli parniku odvzeti Markonijev aparat in so ga pustili šele, ko se je kapitan s častno besedo zavezal, da ga ne bo vporabljal. V Port-Saidu navzoče nemške ladje so Angleži nadlegovali. Vsem so vzeli Markonijeve aparate. Parniku »Dörlinger« severonemškega Lloydja so Angleži s tem preprečili nadaljevanje vožnje, da so mu odvzeli važen del stroja. Šele dne 10. avgusta je mogel po ponovnem protestu konzulata odpluti proti Trstu.

ENOTNO POVELJSTVO V SEVERNEM IN SREDOZEMSKEM MORJU.

Monakovo. »Münchener Post« dobiva po ovinku službeno poročilo francoskega vojnega ministrstva, ki pravi: »Občevanje angleških in francoskih mornariških oblasti je tako intimno, da se nahajajo francoske vojne moči v Severnem morju pod poveljništvom angleških admiralov, med tem ko so angleške ladje v Sredozemskem morju pod poveljstvom francoskih admiralov.

VRNITEV AMERIKANECV.

Nevarnost pri vožnji.

Dunaj. Tukajšnje americko poslaništvo je dobilo od državnega tajnika Zedinjenih držav, Williama I. Bryana depešo sledeče vsebine:

Washington, 24. avgusta. Vpričo možnosti, da bi mogla biti vožnja v Ameriko vsled vojske nevarnejša nego doslej in bi se iz tega mogle razviti pomorske bitke, se mora skrbno paziti, da se vsi Amerikanci v tem smislu informirajo, da za vsak slučaj prekinijo svoje potovanje. aradi tega naj se Amerikanci takoj odločijo, ali hočejo nemudoma domov potovati ali pa naj prevzamejo vso odgovornost in posledice na se, ako bi odlašali.

Ruske mine razstrelile več parnikov.

RUSKE MINE RAZSTRELILE DVA NIZOZEMSKA PARNIKA.

V Finskem zalivu sta dva nizozemska parnika zavozila na ruske mine. Parnika sta zletela v zrak.

RUSKI PARNIK SE POTOPIL — 300 OSEB UTONILO.

Galac, 27. avgusta. (Kor. urad.) Ruski parnik je zadel na mino in se je potopil. 300 oseb je utonilo.

Islam se dviguje.

Carigrad. Tasvir-Efnia razpravlja o žalostni usodi Osmanov v deželah, ki so v ruskih, angleških in francoskih rokah. Pravi, da je sedanja svetovna vojska nekak vzdigovatelj božje pravičnosti, ki bo dvignila in osvobodila islam povsod iz okov, v katere so ga vkovali.

MOHAMEDANCI SE PRIPRAVLJAJO NA SVETO VOJSKO.

Berolin, 28. avgusta. Listi poročajo iz Carigrada: V Perziji se pojavlja mogočno gibanje proti Rusiji in Angliji, ki se naglo širi. V vseh krajih, osobito v severni Perziji, se ustanovljajo oddelki prostovoljcev. Govori se že, da se proglasi sveta vojska in da se razvije zelena prerokova zastava. Perzi se zavzemajo za zvezo s Turčijo.

Berolin, 28. avgusta. Po v Carigrad iz Vzhodne Indije došli poročili, vre med mohamedanci srd proti Angliji. V nekaterih krajih so bile že vstaje, ki so jih le s težavo zadušili. Angleška vlada si ne upa zato odposlati indijskih vojakov v Egipt, kar so v Londonu zahtevali, ker vse vojake sama v Indiji potrebuje. Indijski podkralj se je s svojega letovišča vrnil v Kalkuto, kjer se vsak dan merodajne osebe posvetojujejo.

Berolin, 28. avgusta. »Südschwedische Post« poroča iz Londona: Angleške kolonije v Tihem in v Indijskem oceanu se z vso odločnostjo izjavljajo proti nameri Japonske, da zasede nemške naselebine na jugu Tihega oceana.

Monakovo, 27. avgusta. Turški generalni konzulat kliče po nalogu turške vlade vse turške državljane brez izjeme od 20. do 45. leta pod orožje.

PONESREČENI NAČRTI PROTI VOJNI MOČI TURŠKE MORNARICE.

»Jugoslovanska korespondenca« poroča iz Carigrada: Izvedeli smo od zelo zaupne strani: Dokazalo se je, da so angleški inštrukcijski častniki skovali načrt proti vojni sposobnosti turške mornarice, ki se je ponesrečil vsled odkritja. Angleški inštrukcijski častniki so še pred izbruhom vojske vpeljali gotove izpremembe na turških bojnih ladjah z namenom škodovati bojni moči ladij in jih napraviti nesposobne za boj. Srečnim okoliščinam in pazljivosti se je posrečilo uničiti vse naklepe angleških častnikov in v kratkem času popraviti povzročeno škodo. Razume se, da se je angleškim častnikom odvzela vsaka priložnost, da bi mogli izvršiti svoje naklepe.

Zveza vseh balkanskih držav nemogoča?

Carigrad, 28. avgusta. (Kor. urad.) Vse turško časopisje se peča z vprašanjem zveze, v kateri naj bi se združile vse balkanske države. Turški listi pravijo, da je taka zveza nemogoča. »Tanin« piše o tej novi zvezi, za katero dela propagando »Giurnal de Balkan« v Bukarešti, da je nemogoča. Dokler sta Srbija in Črnagora v vojski proti trozvezi, je ta zveza nemogoča, ker bi se sicer morale tudi druge balkanske države vojskovati proti trozvezi. In to je izključeno.

Japonska je Nemčiji vojsko napovedala.

«Lokalanzeiger» poroča iz Londona, da so že dne 25. t. m. v Londonu izjavili, da je Japonska Nemčiji vojsko napovedala.

Dunaj, 27. avgusta. »Rundschau« (prej »Militärische Rundschau«) poroča, da so se sovražnosti pri Klaucau s tem gotovo že pričele.

MOBILIZACIJA JAPONSKE.

Japonska vlada je izdala oficijelen razglas, v katerem utemeljuje mobilizacijo. Oklic povdarja, da je vlada odločno za to, da se na skrajnem vzhodu ohrani mir in da prepreči vse eventualitete, ki bi bile zmožne ta mir kršiti. Ta korak vlade je v soglasju z angleško-japonsko zvezo.

JAPONSKI POSLANIK ZAFUSTIL DUNAJ.

Dunaj, 27. avgusta. (Kor. ur.) Japonski poslanik je danes zvečer z vsem poslaniškim osebjem odpotoval iz Dunaja. V ta namen mu je naša vlada dala na razpolago posebni vlak. Podal se je najprej v Bern, kjer je, kakor znano, poverjen kot poslanik.

Vojnopoštni promet.

V razglasih glede vojnega poštnege prometa, ki so bili ob začetku mobilizacije nabiti pri vseh političnih in občinskih uradih, je za naslovljenje vojnopoštne pošiljave naveden sledeči zgled: Prejmi korporal Janez Potočnik, pehotni polk št. 4, 12. kompanija, vojnopoštni urad šte. 65 (Feldpostamt Nr. 65).

Že iz nadpisa »z g l e d« in iz okolnosti, da je v naslovu navedeno namišljeno ime, je razvidno, da je tudi zonačbo »vojnopoštni urad št. 65« smatrati le za zgled. Ime, je razvidno, da je tudi z označbo »vojnopoštna pošiljatev na »vojnopoštni urad št. 65«, najbrže v popolnoma napačnem domnevanju, da se ima v s e vojnopoštne pošiljatev poslati na vojnopoštni urad št. 65. To je popolnoma napačno. Na vojnopoštne pošiljatev je marveč napisati ona številka vojnopoštnega urada, katero je dotična v vojni se nahajajoča oseba svojem v domovini naznanila, oziroma poslala. Vsak vojak dobi v to svrhu od svojega poveljništva več vzorcev za vojnopoštne naslove, v katere mora tudi številko onega vojnopoštnega urada napisati, na katerega je navezan.

Samo one pošiljatev je mogoče v vojni se nahajajočim osebam dostaviti, ki so opremljene z od naslovljenca samega naznanjeno vojnopoštno številko. Samo ob sebi je umevno, da svojci v vojni se nahajajočih oseb z veliko nepotrpežljivostjo pričakujejo poročila svojih dragih. Naravno je, da v času, ko se vojna proti sovražniku pomiče in ko se posamezni oddelki vedno bolj od poštne nabirališče oddaljujejo, pisma poročila vojakov vedno več in več časa rabijo, predno pridejo naslovljencu v domovini v roke; to je tem lažje razumljivo, če se pomisli, da pošte vojnih železnice veliko počasneje vozijo, kot one mirovne železnice. Da se ta vsled obstoječih razmer nastala in popolnoma naravna zakasnenja nekoliko zmanjšajo, si bo vojna pošta kakor tudi državna pošta na vso moč prizadevala, da zvezo v vojni se nahajajočih oseb z domovino kolikor moč pospeši.

Razna poročila.

KONKLAVE KARDINALOV.

Rim, 28. avgusta. (Kor. urad.) »Tribuna« poroča: V Rimu je sedaj zbranih 43 kardinalov, od teh je 27 Lahov in 16 inozemcev. Od 63 kardinalov se jih bo udeležilo volitve papeža 60.

PAPEŽEV TESTAMENT.

Rim, 28. avgusta. (Kor. urad.) Testament umrlega papeža Pija X. je spisan na belem papirju in obsega tri strani. Pisan je z jasno in kaligrafično lepo pisavo. V začetku priporoča svetli oče sebe Bogu in v varstvo Devici Mariji. Nato našteva nekaj legatov, ki so pa vsi navezani na dovoljenje prihodnjega glavarja katoliške cerkve. Testament bo priobčen v celoti in bo častno pričal, kako je bil svetli oče v zemeljskih stvareh nesebičen.

RUSINSKI ŠKOF PROTI RUSKI PROPAGANDI.

Lvov, 28. avgusta. (Kor. urad.) Rusinski metropolit Škeptezki je izdal na vse Rusine v Galiciji pastirski list, v katerem pravi: Rusija ni mogla prenašati konfesionalne in narodne prostosti, katero uživa rusinski narod v Avstriji. Zato širi med Rusini letak, v katerem pozivlje Rusine k izdajstvu proti monarhiji. Te agitacije naj se rusinski narod varuje. Rusinski narod naj ostane zvest tradicionalni zvestobi do Avstrije do zadnje kaplje krvi.

POGREB RUSKEGA GENERALA V KRAKOVU.

Ruski general Vanovski, ki so ga naši ranjenega vjeli, je na dobljenih ranah umrl. 26. t. m. so ga pokopali.

PRINC LUITPOLD BAVARSKI UMRL.

Monakovo, 28. avgusta. (Kor. urad.) Princ Luitpold bavarski je umrl v Berchtesgaben. Umrl je za vnetjem grla.

NOVA NEMŠKA CESARSKA NAREDBA O VOJSKI.

Berolin, 28. avgusta. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« objavlja cesarsko naredbo z dne 15. avgusta, po kateri se morajo nemudoma vrniti v Nemčijo vsi nemški državljani, ki so v vojni službi kake sovražne države.

100.000 KRONSKO DARILLO »RDEČE-MU KRIŽU«.

Černovice, 26. avgusta. Bukovinski grško-pravoslavni nadškofijski konzistorij je sklenil predlagati deželni vladi, da se »Rdečemu križu« iz grškega verskega zaklada podeli 100.000 kron.

BOMBNI NAPADI V JUŽNI ITALIJI.

V južni Italiji so odpušeni železničarji, kakor sodi policija, provzročili več bombnih napadov. V premožovem skladišču Poggioreale so bombni napad še pravočasno preprečili. Delavec Ponizio je namreč našel bombo in jo pravočasno odstranil. Na progi Neapel—Potenza je bila zvečer 20. t. m. vržena bomba pri postaji Balvano v voz prvega razreda. Ranjeni so bili trije potniki. Napadalec niso dobili. V Caseriu so našli v železniškem vozu bombo. Blizu San Giovannija a Teduccio je bila vržena bomba na neki vlak. Prijeli so dve osumljeni osebi.

POŽAR UNIČIL TVORNICO AVTOMOBILOV.

Praga, 28. avgusta. (Kor. urad.) Požar je uničil v praški okolici tvornico avtomobilov. Rešili so le 30 avtomobilov. Škode je več stotisoč kron.

Dnevne novice.

— Na Brezjah: V nedeljo, dne 30. t. m. bo g. knezoškof dr. Jeglič imel na Brezjah ob 10. uri pridigo in pontifikalno sv. mašo v ta namen, da bi Marija, Pomočnica kristjanov pri Bogu izprosila zmago našemu orožju in tolažbo vernikom v teh hudih vojnih časih.

+ Naše ljudstvo. Št. Peter pri Novem mestu. Človek se kar ne more oživet, da smo v tako resnih časih. Ki peče navdušenje ljudstva zamori vse tužne misli. Tukajšnje izobraževalno društvo je priredilo dne 23. t. m. predavanje o bojiščih in naših vojnih naspotnikih. Če bi tujec zrl vedre obraze mnogobrojnih poslušalcev, si pač ne bi mogel misliti, da so to ljudje, ki so poslati v ogenj očete, može, sinove, brate. Ob koncu predavanja je množica spontano zapela cesarsko pesem. Na »Rdeči križ« niso pozabili. — Nabralo se je 253 kron 50 vin.

+ Iz kranjskega deželnege odbora. Glede deželne financ je poročal dež. glavar, da bo država slejkoprej redno izplačevala deželne doklade in državne preodkaze. — Odobrila se je prireditve dveh strežniških tečajev v deželni bolnici kakor tudi centralna akcija deželnege odbora za pomoč rodbinam vpoklicanih vojakov in pa organizacija varnostne službe po občinah in organizacija deželne posredovalnice za delo. — Sklenila se je tudi provizorna ureditve prejemkov za rodbine vpoklicanih deželnih uradnikov.

— Županom. Župani se opozarjajo na zakon o podporah družinskih očetov in drugih na vojsko odpoklicanih. Župani morajo samo poročati na c. kr. glavarstvu, ali je prosilec potreben podpore ali ne. Drugega ni treba ničesar poročati. Župan ni upravičen povedati in predlagati, kakšna in kako velika podpora naj se prosilec da. To je stvar okrajne in deželne komisije. Te se pa morajo držati seveda zakona.

+ Grda laž o goriškem nadškofu. Tržaška »Edinost« piše: Iz Gorice: Zakotni italijanski list, ki izhaja pod imenom »Gazzettino Popolare« v Gorici, je v minolem tednu prinesel vest, da se goriški knez in nadškof dr. Sedej misli preseliti v neki gorenjeavstrijski samostan. Namigavalo se je, kakor da bi knez in nadškof moral iti! To vest je priobčil tudi »Piccolo«. Ta vest omenja grdo in ostudno laž ter veliko lumparijo, ki so jo zagrešili ravno tisti laški krogi v Gorici, ki so prav blizu takozvane iredente. Ti ljudje namenoma spravljajo po časopisju in osebnosti v svet vesti o tem in onem uglednem Slovincu, da bi ga na ta način kompromitirali. Ljudstvu se začneja govoriti in potem se imajo ti Italijani še za zelo patriotične, ki v isti sapi kriče: »Abassa i schavili« in »Evviva Italia!« Jasno je, da tu zadaj deluje laška klika, ki hoče uničiti ugled onih slovenskih oseb, ki so slučajno na pr-

vih mestih. Za to jim ni pregrdo nobeno sredstvo. Državno oblast pa prosimo, naj ob času te stroge cenzure gleda tudi na delovanje teh laških tičev ter naj energično zasleduje učitelje takih vesti. Saj oblasti ni vseeno, kako gotova klika med Italijani namenoma razburja Slovence.

+ Vojaške vesti. Fml J. pl. Fiedl, poveljnik 26. domobranske infanterijske divizije je imenovan za poveljnika devetega vojnega zbora in je obenem postal fem. Fml. Karol Kripek je imenovan za poveljnika 26. domobranske inf. divizije, Alf. Kraus pa za poveljnika 29. dom. inf. divizije.

— Preč. g. superior dr. A. Zdešar je bil 24. avgusta v Marziliiji vjet, ko se je vračal iz Barcelone. Priporočamo ga v molitev vsem znancem.

+ Osebnosti s pošte. Poštni praktikant dr. Francisek Rapotec je imenovan za poštnege konceptnega praktikanca pri c. kr. poštne in brzojavnem ravnanstvu v Trstu. — Poštni nadkontrolor Karel Hussak je imenovan za poštnege nadoskrbnika pri c. kr. poštne in brzojavnem uradu Gorica 1.

— Šolska mladina v Središču za naše vojake. Ljudska šola v Središču priredi v nedeljo, dne 30. avgusta t. l., v svojih prostorih v korist Rdečemu križu šolsko slavnost, pri kateri se uprizori posebej za ta namen prirejena patriotična spevoigra »Za dom med bojni grom«. Povodom bojnege viharja v Avstriji leta 1914. sestavi Anton Kosi, nadučitelj v Središču. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedeži 80 h, stojšča 40 h.

— Smrtna kosa. V Zagrebu je umrl časnikar in finančni strokovnjak dr. Josip Belović, star 39 let. — V Zagrebu je umrl umirovljeni učitelj Škender Horvat, star 61 let.

— Zastrupil se je v Trstu s karbolno kislino 28letni snazilec kočij Jurij Šabec. — Žetev v Bosni. Bosenska deželna vlada javlja, da je žetev po celi dečeli končana.

— Od straže ustreljen vojak. O tem se nam še poroča: Nesrečni Alojzij Pristov, sin posestnika in poštnege poduradnika v Rožni dolini, je takoj po dovršitvi »Slov. trgovske šole« odšel k mornarici. Ravno pred enim letom je pri veliki eksploziji komaj ušel smrti, ki ga je bila doletela letos na jako tragičen način. Dne 19. t. m. zvečer je stal na straži kot druga straža, prva straža pa ni bila daleč od njega. To stražo je ravno karala višja straža, ker je kadila. To kričanje je izvabilo nesrečnega Pristova, da se je oddaljil od svojega mesta, da bi pogledal, kaj je. V tem času ga je pa zagledala prva straža, mislila je, ker je bila tema, da je kak sumljiv človek in je zaklicala. Pristov ni dal odgovora, ampak je brzo stekel proti svojemu mestu, a bilo je že prepozno. Puška je počila in nesrečnež je padel smrtno zadet na tla. Kroglja mu je šla skozi hrbet in srce ter pri sprednji strani ven. Bil je v dveh minutah mrtev. Častno so ga sprejeli njegovi kolegi na zadnji poti. Lahka mu bodi zemljica!

— Učiteljska imenovanja. C. kr. okr. šol. svet v Krškem je imenoval ab-

solviranega učit. kandidata Antona Brodnika iz Vidma provizoričnim učiteljem na štirirazrednici v Tržiču in bivšo suplentino v Čatežu Hermino Stiene za provizorično učiteljico na dvorazrednici v Branskem Kalu. — C. kr. dež. šol. svet kranjski je imenoval bivšo suplentino v St. Jurju Alojzijo Verbič za definitivno učiteljico na dvorazrednici v Škocijanu pri Turjaku.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Ana Pirnat, hči paznika v prisilni delavnici, 6 tednov. — Josip Šteblaj, poljski dninar, 19 let. — Gotard Biglez, cerkovnik, 46 let. — Marija Kozamernik, žena čevljarja in hišnika, 68 let. — Marija Dečman, bivša delavka, 24 let.

— Člani hrvatskega kraljevega gledališča v vojski. Vsled vojske so morale izostati tudi v Zagrebu vse gledališke predstave. Del orkestra in moškega zbora je odšel na bojišče. Izmed solistov se nahajata na bojišču poleg komika Dürre le Marko Vušković in Josip Križaj. Vesti, da je bil Vušković ranjen, niso resnične.

— Koliko ljudi je v Ameriki podvržen vojni dolžnosti v Evropi? Mnogo Evropejcev se je moglo vrniti v Evropo in udeležiti vojne. Po statistični cenitvi se je preračunalo, da biva v Združenih državah približno dva milijona mož, ki so podvrženi vojni dolžnosti v Evropi. Podanikov iz Nemčije je 400.000, iz Rusije 600.000, iz Italije 650.000, iz Avstro-Ogrske 650.000, iz Francije 30.000, iz Anglije 700.000. Ameriški zakon o nevtralizaciji prepoveduje odhajati oboroženim ali neoboroženim na troške tuje države na bojišče. Vsakdo se lahko vrne kot prostovoljec na svoje stroške. Ta zakon stopi v veljavo, kakor hitro Združene države proglašajo svojo nevtralizacijo.

— Umrl je v Gradcu vpokojeni major Friderik Hochenegg, star 92 let.

Prebrisane deklice. V neki višji berlinski dekliski šoli je pred začetkom šolskega pouka izjavila deputacija mladih deklet učiteljici, naj preneha poučevati francosko in angleško, ker se nočejo učiti jezika takih zahrbtnih narodov. Učiteljica je pa mlada dekleta opozorila na njihove dolžnosti in jih opomnila, naj ne motijo učni načrt s svojim precej nalašč pretiranim patriotizmom.

Dunajski psihiater umrl. Umrl je znani dunajski psihiater dr. Svetlin.

Ruski dezerterji in begunci. V graške zapore so pripeljali, kakor poroča, jo graški listi, dne 24. t. m. nad 60 ruskih dezerterjev in vojaških beguncev.

— Avtomobil je ubil v Čikači sinčka Franceta našega rojaka Martina Hafnerja, ki se je preselil v Ameriko iz Žabnice pri Škofji Loki.

Bu'garija.

Sofija, 28. avgusta. Vojni minister je odpotoval, da nadzoruje vežbanje vojakov v osvobojenih krajih.

Sofija, 28. avgusta. Kralj je pooblastil ministrskega predsednika, da odpove zasedanje sobranja, ki je bilo sklicano na dan 29. t. m.

Novo zmage nemške armade.

Berolin, 28. avgusta. (Kor. urad.) Nemški glavni vojni stan poroča: Nemška zahodna armada prodira devet dni po končani koncentraciji z magoslavskimi bitkami v francosko ozemlje. Od francoske trdnjave Cambrai do južnih Vogesov je bil sovražnik povsod poražen in se sedaj na celi črti umika. Kake izgube ima sovražnik, se še ni moglo dognati, ker je bojna črta tako velika. Armada generala Klucka je vrgla nazaj angleško armado pri Maubenge in jo je danes znova napadla jugozahodno od Maubenge. Armadi generalov Bülowa in Hausna sta v večdnevni bojih popolnoma premagali okoli 8 armadnih zborov Francozov in Belgijcev med reko Samble, Namurjem in reko Maas. Namur je padel po dvodnevnem obstreljevanju. Naskok na trdnjavo Maubeuge je pripravljen.

Armada vojvode Virmberskega zasleduje poraženega sovražnika čez Semois in je prekoračila reko Maas.

Armada nemškega prestolonaslednika je zavzela utrjene sovražne postojanke pred Longwyjem, odbila hud sovražni napad iz Verduna ter prodira sedaj proti reki Maas. Longwy je padel.

Armada bavarskega prestolonaslednika je bila pri zasledovanju od novih sovražnih moči iz pozicije Nancy in od južne smeri napadena ter je zmagovito odbila ta napad.

Armada generala Heeringena nadaljuje zasledovanje sovražnika v Vogezih proti jugu.

Aizacija je prosta sovražnikov. Iz Antwerpna so štiri belgijske divizije včeraj in predvčeraj napadle naše čete, ki vežejo črto z Brusljem. Čete, ki so jih Nemci pustili za cerniranje Antwerpna, so odbile ta napad, ujele veliko sovražnikov ter zaplenile več topov. Belgijsko prebivalstvo se povsod udeležuje bojev. Zato so se izdale najstrožje odredbe. Nemci imajo do Pariza na najkrajši črti še 180 km, to je približno zračna črta od Trsta do Celja.

× × ×

Amsterdam, 28. avgusta. (Kor. urad.) »Telegraaf« poroča iz Londona: Po brzojavkah iz Peterburga je poročilo, da so se morale francoske armade umakniti, povzročilo v Peterburgu velikansko skrb.

× × ×

Maubeuge je trdnjava prve vrste, važno križišče železnic. Ima 21.000 prebivalcev in leži na reki Samlire. Leži ob poti, ki pelje čez Charleroi, Namur v Lüttich.

Cambrai je majhna trdnjava, ki leži ob železnici, ki pelje v St. Quentin.

Austrijske čete na Ruskem prodirajo dalje.

Dunaj, 28. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Od 26. avgusta nadalje so se razvili boji med našimi in ruskimi četami. Boji se raztezajo

na vsem ozemlju med Vislo in Dnjestrom. Naše levo krilo je v ofenzivi in zmagovito prodira naprej.

Zanimiva poročila o bojih s Srbi.

Z merodajne strani objavlja »Bohemia«: Ne sme se misliti, da so zdaj naše operacije proti Srbom ustavljene. Armada, ki iz Bosne operira, neprestano prodira. Boj v Srbiji se bo bojeval v dosedanjem obsegu, samo da odločilni napadi na popolnoma oslabiljenega sovražnika niso več potrebni. »Neues Wiener Tagblatt« pa izjavlja: Poročila o postopanju proti Srbiji kažejo, kako da se razločuje bitka na prostem polju od akcije na brezpotni kraški zemlji. Odredbe narekuje taktika, ki hoče, da se doseže s čim manjšimi žrtvami ono, kar bi nas ob napadu na sovražnikovo fronto stalo neizmernih krvnih žrtev. Glavno je, da se s kolikor mogoče malimi žrtvami doseže uspeh in da se, ko bo sovražnik poražen, vrže južna armada, intaktna in popolnoma za nadaljni boj pripravljena, proti sovražniku na severu.

Kako so naši junaki razbili srbsko drinsko divizijo.

Iz Zemuna v Budimpešto pripeljeni ranjenci izpopolnjujejo poročila o naši zmagi nad srbsko drinsko divizijo.

Infanterist, ki ga je zadelo sedem krogel.

Z vlakom se je pripeljal tudi neki infanterist, ki ga je sedem krogel zadelo. Njegovi tovariši pripovedujejo, da je še napadal z njimi, ko je bil že od šestih krogel zadet. Šele sedma krogla ga je vrgla. Svetlo je mu oči, tako je še zdaj vznemirjen. Nosilnico odkloni in gre naslanjajoč se na zdravnika.

V ognju.

V ognju! Junaški vojaki v ozkih ogrskih hlačah izgovarjajo ti besedi z zažrelim obrazom. Častniki pripovedujejo, da ni v zgodovini primere s hrabrostjo, ki so jo naši vojaki pokazali. Vsi potrjujejo, da so Srbi predvsem streljali na naše častnike.

Kako se je pričel boj.

O bojih pri Šabcu pripovedujejo častniki, da se je izvedel prehod že ponoči od 11. na 12. t. m. V mali vasi Klusak, ki leži nasproti Šabcu, so se naše čete zbirale. Na ceste so položili slamo, da se ni čul ropot, ko so vozili naše topove. Čarobna noč v avgustu. Nočno tišino zmoti gromenje topov. Zemlja se trese, tako grome topovi na obeh straneh. Naši metalci svetlobe razsvetlujejo pokrajino onostran reke, da morejo naši topničarji meriti. Pehota še počiva. Oglašajo se prostovoljci, da se popeljejo čez vodo.

Boj ob premostitvi Save.

Naša pehota zasede breg z močnimi strelskimi četami. Tiho se prične graditi most s petimi pontoni. Mislimo, da so vrniki našega poizkusa ni zapazili, a komaj doseže naš most sredo Save, prično srbske prednje čete streljati. Na ogenj med premostitvijo nismo odgovarjali. Sovražnikove krogle odskakujejo od jeklenih pontonov. Škode jim nobene ne napravijo. Čez pol ure stoji že 350 mož onstran Save. Srbi se med neprestanim ognjem umikajo. Ko je trajal ogenj eno uro, utihne. Častniki sodijo, da namerava sovražnik kako zvižajo. Prostovoljci naprejo! Vsi se oglašajo! Gre za to, da vpadejo v Šabac. 40 najboljših strelcev tvori oddelek prostovoljcev.

Zahrbtnost Srbov v Šabcu.

Ko pridemo v Šabac, nam mahajo iz hiš z belimi robci. Šabac je prazen. A komaj prikorakajo naši do mestnega parka, se vsuje nanje hud ogenj iz pušk. Iz parka, če zasluži nekaj sto grmov to ime, strelja več sto žensk in otrok na oddelek prostovoljcev. Mečejo bombe, ki k sreči ne razpočijo. Več žensk navidezno pobegne; a ko beže, streljajo. Vojska je trda, neizprosna. V takih slučajih se takoj postopa po določilih vojnega prava. Tudi tisti, pri katerih se dobe zastrupljene ali dum-dum krogle, zapadejo ostrim, neizprosnim postavam vojske.

Na Črni planini.

Ko očistimo Šabac, preganjamo Srbe, ki beže na Črno planino. Med Dobričem in Desičem zadenemo na srbske čete. Naš ogenj povzroči strašne vrzeli v njih vrstah. Že zapuščajo svoje postojanke, a se vrnejo. Poroča se nam, da dohajajo Srbom močna ojačenja z jugozahoda od Loznice, kjer tudi naši pritiskajo na drinsko divizijo. Samo tri polke je naših. S celo sovražnikovo divizijo se ne moremo vojskovati. Ozemlje je ugodno Srbom. Umaknemo se k našim četam, ki so že v Šabcu zbrane. Tu šele izvemo, da naši, ki so pri Lješnici vdrli iz Bosne v Srbijo, preganjajo drinsko divizijo. Srbi mislijo, da je najboljša zanje, da se umaknejo preganjanju tako, da napadejo naše tri polke. To je bila njih pogibelj. Zapuste svoje utrjene postojanke na Črni planini, a v noči, ki je sledila, se pojavijo naše čete, ki prodirajo iz Lješnice.

Drinska divizija med dvema ognjema.

Drinska divizija stoji zdaj med dvema ognjema. Obupno napade Šabac. Vzeti ga hoče z jurišem. Napada ne pripravi z

ognjem iz topov. Junaško vzdržimo napad osemkrat močnejšega sovražnika. Trikrat nas nazaj potisnejo, a trikrat zopet osvojimo višine pri Dobriču. Ko napadejo naši sovražniki še za hrbtom, je bila drinska divizija razbita; umikanje izpred Šabca ji je bilo odrezano. Z zahoda se je vsipal nanje uničevalen ogenj. Srbi so se mogli umikati le ob Savi pri Mišarju, kjer je nanje streljala lastna artiljerija, ki se je pripravila za boj pri Klenku.

Boj za Dobrič nam marsikaj pojasni. Dobrič je bil srbski Aspern, ki smo ga trikrat izgubili in trikrat zopet priborili.

Boj pri Kamenici blizu Voljeve.

»Grazer Volksblatt« prinaša o tem boju naslednji velezanimivi opis nekega ranjenega častnika: Mejo smo prekoračili že 12. avgusta. Treba vedeti, da vodijo Srbi gverila vojno v polnem pomenu. Zato smo bili takoj ob prvih korakih na srbskih tleh napadeni iz zasede: iz hiš in drugih kotov. Streljajo in mečejo bombe ne le četaši, marveč tudi navadno prebivalstvo, in sicer moški, ženske in celo otroci. Zasačiti jih je težko, ker se takoj po napadu poskrijejo po grmovju, jamah, zlasti pa v visokih koruznih nasadih. Polja so tu izredno plodna; koruza raste tako visoka, da se celo jezdec v nji skrije. Sadno drevje se šibi pod obilico sadu. Blagostanje se kaže tudi nazunaj v kmečkih hišah, ki so take, kakor pri nas v manjših mestih in trgih. Ko smo zapuščali Loznico, ki so jo krogle iz naših topov užgale, in prodirali dalje, so nas zopet na vsakem koraku iz zasede napadali četaši, moški, ženske in otroci. 15. avgusta smo vsi utrujeni dospeli do pobočij Jerebice planine. Divjala je strahovita nevihta. Tu nas je na gori Brdarici (blizu Kamenice), ki je 222 m visoka, čakal trd boj. Srbi so na tej gori zgradili okope, ki so se v obliki kroga dvigali nad drugim. Na vrhu se je nahajala izvrstno skrita srbska artiljerija, kateri so naše čete nudile izbornen cilj. Vse utrdbе so imeli zasedene srbski regularni vojaki. Sploh treba poudarjati, da se Srbi vedno nahajajo v izvrstno kritih postojankah in okopih, ki so jih začeli graditi takoj po smrti Frana Ferdinanda, kakor pripovedujejo vjetniki. Navadno so te postojanke tako dobro maskirane, da ti sovražnik izda šele ogenj in dim. Utrdbe so zgrajene na najmodernejši in velepraktičen način. To nevarno postojanko na Brdarici smo začeli naskakovati, o čemer nas je veleuspešno podpirala naša artiljerija. Treba poudarjati, da naša artiljerija nadkriljuje srbsko, kateri se sicer v gotovem oziru ne more odrekati izbornosti, a njen učinek obsega komaj prostor 20 m, naše krogle pa delujejo 100 m na široko. Naši gorski topničarji so se neizmerno hrabro obnašali; kakor otroke so prenašali svoje topove na rokah in tako pripomogli, da je padel okop za okopom. Na obeh straneh se je vodil boj na življenje in smrt, kar so najbolj pričale obojestranske izgube, ko smo 16. avgusta končno osvojili tudi vrh in popolnoma porazili sovražnika. Med srbskimi vjetniki je komaj najti kakega častnika, kajti srbski častnik se ne uda. Ako vidi, da je stvar izgubljena in mu preti vjetništvo, se usmrti sam ali pa se tovariši postrele drug drugega. Sploh bijejo Srbi obupen boj; vedo, da jim gre za biti ali nebiti, zato bo to v sedanji vojni najbolj krvavo bojišče, kakršnih zgodovina že dolgo ni videla. Vpoštevati treba tudi, da se tu bori od kulture še neoslabljena človeška naravna sila, podvojena z obupom. — Značilno je, kako Srbi beže; na begu takoj pomečejo s sebe orožje, streljivo in ono malo prtljage, ki jo imajo, t. j. navadno le po eno odejo. Naši vojaki imajo že cele zaloge teh stvari. Tudi vjetnikov imamo silno mnogo; kajti čete novincev iz novih srbskih krajev, se o prvem naskoku udajo, zlasti Bulgari. — Ponoči sem imel priliko poslušati, kako si Srbi s ptičjim glasovi dajejo znamenja. Nihče bi ne dvomil, da se oglašajo le nočne ptice. Uniforma srbskega vojaka je izredno praktična, ker je skoraj popolnoma take barve kakor zemlja; ker je večina njih tudi v obraz nekam rmena, jih je komaj razločiti od tal.

Z vzhodne bosenske meje.

Dvakratni juriš.

Srbi so že prej, predno je izbruhnila vojska, ob meji izkopali dolge, utrjene jarkove, ki so bili deloma tudi z betonom utrjeni. V zadnjih bojih so bili v njih dobro kriti. Šele po drugem jurišu so jih naši iz njih pregnali. Sovražniku se je posrečilo pobegniti v gozdove, predno smo mogli izvesti svoj načrt, da ga obkolimo.

Komitaši v reki.

V neki obmejni kraj je udrlo približno 40 komitašev, ki so maloštevilne orožnike, ki so proti veliko močnejšemu oddelku nastopili, pobili ali jih pa ranili. Moški so sekali les. Neki sel, ki je morilec ušel, jih je o vpadu komitašev obvestil. Vaščani

so takoj drli domov, obkolili presenčene komitaše in jih zagnali v reko. Nekaj jih je reko preplavalo, ostali so pa utonili.

Kdo se je boril pri Višegradu?

Pri Višegradu se je, kakor iz Bero-lina poročajo, borila šumska divizija prvega poziva, štirje pešpolki, en kavalerijski polk, en artiljerijski polk in po en polk 1., 2. in 3. poziva drinske divizije.

Kaj pripovedujejo ranjenci. — Boji naših vojakov s srbskimi komitaši.

Neki vojak, ki je bil ranjen pri Kamenici, opisuje boje s srbskimi komitaši takole: Kakor sodim, so morali komitaši kriti umikanje Srbov. Naše čete so vedno z bombami vznemirjali. Naši vojaki so se tega bojnega načina hitro privadili, osobito ko so videli, da bombe niso tako nevarne. Z bombami prizadete rane niso nevarne. Bolj so bili komitaši nevarni, ker so streljali iz starih pušk svinčene ali pa dum-dum-krogle. Sploh smo komitaše obkolili in jih nato poklali. Le enkrat se jim je posrečilo, da jih je 400 napadlo neki naš tren, a tudi to četo je naša patrulja popolnoma uničila.

Kako so srbski vojaki oblečeni.

Srbski vojaki niso slabo oblečeni, a nosijo zimsko obleko. Oboroženi so samo s puško, z bajonetom in nosi vsak patrone na sebi. Našli smo veliko mrtvih s častnimi znaki iz balkanskih vojska, ki smo jih vzeli za spomin. Častniki so prav dobro oblečeni. Nekaj smo jih vjeli; sploh smo gledali, da smo častnike, če le mogoče, žive vjeli.

Kako je Valjevo utrjeno.

Pri Valjevu je bil Srb strašno potolčen. Umaknil se je zato v utrjene postojanke, kjer se je pripravil za trdnjavo vojsko. Okolu Valjeva so zgradili Srbi velike utrdbе.

Naši uspehi in težave na srbskem bojišču.

Ranjen častnik pripoveduje: Javnost ne ve prav presojati položaja na srbskem bojišču. Tu ne gre za velike moderne bitke, marveč za silno težavno gverila vojno. Sovražnik nikjer ne dobiš pred top in puško v veliki armadi, kjer bi mu lahko takoj zadal odločilni smrtni udarec; Srbi so namreč razpršili svoje brambne sile na majhne drobce, ki jih je treba posamezno iskati in trebiti na težavnem terenu. Vrh tega je tu vsak človek — moški ali ženska, stari ali otrok — sovražnik, ki preži nate z bombo in puško iz vsakega vogla, iz vsakega grma. Tu je torej potrebno težavno, podrobno delo — velikih bitk ne more biti, ker jih sovražnik noče in se jih izogiba. Kljub vsem tem težavam je doslej naša akcija na Srbskem vseskozi uspešna in vztrajno napreduje.

Kruto in nečloveško postopanje z ranjenci.

Dunaj, 28. avgusta. (Kor. ur.) Kakor je bilo javnosti že naznanjeno, traja od armadnega poveljstva ukazana preiskava o srbskih krutostih in kršitvah mednarodnega prava še dalje. Razven že priobčenih slučajev, je treba še sledeče poudarjati:

Srbske čete masakrirajo in izkvarjajo vjetnike in ranjence. Tako so dobili enega naših brez glave in rok. Prostore, kjer naše ranjence obvezujejo, obstreljavajo. Srbske vojaške čete razvijajo bele zastave; kadar pa naši ogenj ustavijo, začno zopet zavratno naše čete napadati. Vojaki II. in III. poziva, ki nimajo niti uniforme, niti kakega drugega vojnega znaka, kakor tudi komitaši, se delajo, kakor bi bili popolnoma mirni državljani, kar jim grozi nevarnost vjetništva, se hitro znebijo orožja, samo da se jetništva rešijo.

Pri ubitih komitaših so se našle patrone, nabasane z žebli, bakrom in vitriolom. Srbski civilisti, zlasti žene in otroci, streljajo in mečejo bombe zavratno armadi v hrbet. Naše čete špi-one, civilno prebivalstvo in komitaše, ki so se na omenjeni način pregrešili, usmrte. V Lešnici, kjer je prebivalstvo kakor sploh sovražnosti upanjalo, je bila naložena vojna kontribucija za kazen.

× × ×

Srbska zverinstva nasproti našim četam so dokazana z mnogimi žalostnimi dokazi. Tako se je konstatiralo, da so masakrirale zaostale naše ranjence dekleta, žene in celo otroci ter jim odrezali glave in posamezne ude. Dogodilo se je, da so Srbi izobesili bele zastave, ko so se pa

naše čete približale, so na nezavarovane streljali.

Moslovi za hrbtom Srbov razstreljeni.

Iz Sofije se poroča, da so bulgarski četaši razstrelili železniški most čez Babuno pri Velesu, ko je vozil čez most vlak za Srbe municijo.

Sofija, 28. avgusta. (Kor. urad.) Kakor »Dnevnik« poroča, je zletel most med Njegotinom in Zaječarjem v zrak. Po tej poti je Rusija oskrbovala Srbijo z živežem. Srbija je torej sedaj od dovoza živil odrezana.

Nolranje ležave v Srbiji.

Tifus v Nišu. — Izgredi ruskih častnikov. — Novi konflikti med vlado in vodstvom armade. — Boji med Macedonci in Srbi.

Monakovo. Posebni poročevalec »München-Augsburger Abendzeitung« brzojavlja iz Soluna (čez italijansko mejo): Moj poizkus, da bi 1. avgusta prejezdil srbsko-bulgarsko mejo v smeri Piro—Caribrod, se je ponesrečil vsled energičnih odredb srbskega poveljnika v Pirotu, ki je pričakoval bulgarski napad in je zato na tej progi dal ustaviti vsak železniški promet in je od zanesljivih oseb izvedel o nevzdržljivih razmerah v Srbiji. Ili iz Pirota mi je bilo strogo prepovedano. V Nišu je položaj izredno kritičen, ker divja tifus; primanjkuje oskrbovalnih sredstev in stanovanj. Ruski častniki so vprizorili velike izgrede, med vlado in vodstvom vojske pa je prišlo do novih konfliktov. Tudi železniški promet na rumunsko-srbski meji je ustavljen. Na svojem povratku sem našel železniški tir v bližini Veleša razdejan. Vzrok: Veliki boji med Macedonci in Srbi, v katerih so bili Srbi poraženi, ker so se morali umakniti z južne meje nasproti Grčiji med Štipom in Bitoljem. Dovoz iz Grčije je izostal. V svoje največje presenečenje našel sem v Solunu razpoloženje nasproti Srbiji popolnoma izpremenjeno, gotovo zaradi vojske med Nemčijo in Rusijo. Simpatije so na strani Nemcev.

Radi razširjanja neresničnih vesti prijela.

Dunaj, 28. avgusta. (Kor. urad.) Korrespondenca Wilhelm javlja, da sta bila v Reichenau aretirana neki šofer in njegova soproga, ker sta razširjala nezmislne vesti, da so nekateri avstro-ogrski generali avstrijski bojni načrt izdali sovražniku. Aretiranca so oddali sodišču.

Josip Svetina
nadučitelj

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni, predobri soprog in oče, gospod

Josip Svetina
nadučitelj

sinoči ob 9. uri po kratkem trpljenju, v 53. letu starosti, udano v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnega se bo vršil jutri dne 29. t. m. ob 10. uri dopoldne iz šolskega poslopja na tukajšnje pokopališče.

Priporočamo pokojnika v blag spomin in pobožno molitev!

V ZALJNI, 28. avg. 1914.

Žalujoci.

(Brez posebnih obvestil.) 2627

Trgovski pomočnik

sprejme se takoj v trgovino z mešanim blagom. Kje, pove upravništvo tega lista pod št. 2623. (Znamka za odgovor.)

Lepo namizno grozdje

dnevno po tržniških tržnih cenah pošilja po poštnem povzetju v koših po 5 kg 2630

I. PANGERC, Dolina pri Trstu.

Debeli koštruni

se prodajo pri trdnici St. & C. Tauzher, Dunajska cesta št. 47. 2562

Zemljevide v naša društva.

Iz raznih krajev poročajo, da so v naših izobraževalnih društvih izobešeni zemljevidi in važnejši razglasi in odloki. Ljudstvu se poljudno razlaga dogodke in odloke. Tako bodi v vseh naših izobraževalnih društvih. Zemljevide se naroča v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Natančen zemljevid Srbije in drugih balkanskih držav, ki bo zelo dobro služil pri zasledovanju vojnih dogodkov med Avstrijo in Srbijo, dobi brezplačno kdor naroči krasno, z vsakovrstnimi vojnimi podabami bogato opremljeno, zelo zanimivo in poučno knjigo »Vojška na Balkanu«. Knjiga s priloženim velikim zemljevidom vred ima zelo nizko ceno in stane elegantno broširana samo **K 6'50**. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Zemljevid sam za se pa stane 2 K. —

Razun tega so na razpolago še sledeči zemljevidi bojnega polja:

Zemljevid Avstrijsko-ruskega bojnega polja 1 : 1.000.000. Cena s poštino vred K 1'30.

Zemljevid Nemško-ruskega bojnega polja 1 : 2.000.000. Cena s poštino K —'90.

Zemljevid Nemško-francoskega bojnega polja 1 : 2.000.000. Cena s poštino K —'90.

Zemljevid Evrope 1 : 7.500.000. — Cena s poštino K 2'60.

Zemljevid svetovnega prometa — 1 : 45.000.000. Cena s poštino vred 2 K 70 vin. — Ta zemljevid bo izborno služil posebno, če se razširi vojni požar tudi izven Evrope. Zemljevid je pa tudi drugače za splošen pregled jako zanimiv, ker obsega statistične podatke za vse države na svetu (obseg, število prebivalcev, izvoz itd.). Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Kumno, pšenico, oves, fižol, vinski kamen,
sploh vse deželne pridelke, kupi

Anton Kolene v Celju.

Kdor kaj ima, naj ponudi. 2629

Sveže čajno maslo

2612 6

iz pasteurizirane smetane ima na prodaj »Mlekarska zadruga« v Šenčurju pri Kranju. Cena mu je 3 K za 1 kg.

Sprejme se takoj

kuharica

ki je dobra gospodinja, v župnišču v Šmartnu pri Celju. 2621 3

Sprejme se takoj

2608

mesarski pomočnik

pod zelo ugodnimi pogoji. - Oglasi na Poljanska cesta št. 27, Ljubljana.

Usi odjemalci pišejo

da je najboljši izmed vseh v trgovini se nahajajočih

malinov sok

oni

lekarnarja Piccolija v Ljubljani.

1 poštna pošiljka z vozno in zavojnino K 5'60.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih 1 kg steklenicah.

Naročila izvršuje 677

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Geniki zastoj in franko.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg »Figovca«

s.e. priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3686

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na turško

A. & E. Skaberné,

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno!

obstoja od leta 1883.

Jedno nizke cene!

IVAN JAK in SIN, Ljubljana

Dunajska cesta 15.

Dunajska cesta 15.

Kolesa

iz prvih tovarn Avstrije:

Dürkopp, Styria,

3391 **Waffenrad.**

Sivalni**stroji**

in stroji za pletenje.

: Adlerjevi pisalni stroji :

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezenje poučujemo brezplačno. Geniki zastoj in franko.

Zaradi prenosa gostilne odnosno opustitve prenočišča na Taboru št. 3

razprodajam

več različne (še nove) sobne in gostilniške opreme in priprave: Kompletna postelje, nočne omarice, mize, stole, različno posodo in ostanek nekaj sto litrov pristnega v.n., vse po nizki ceni. 2584

Posebna prilika, ogleda in kupi se lahko vsak čas na Taboru 3, v Ljubljani.

P I 150/12/84

Poslano.

2620

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek I, kot skrbstvena oblast naznanja, da se dolgov g. **Feliksa Schaschel** v Ljubljani, katere le-ta naredi brez privoljenja svojega skrbnika g. **Julija Elbert**, trgovca v Ljubljani, ne bodo plačevali.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,

odd. I, dne 26. avgusta 1914.

2627

Zahvala.

Za blage dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše ne-pozabne soproge, matere, hčere, sestre, svakinje in tete, gospe

Josipine Smielowski roj. Pok

kakor tudi za krasne poklonjene vence in za mnogobrojno spremstvo drage pokojnice k večnemu počitku, izrekamo vsem našo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1914.

Žalnočči ostali.

KLOBUKE**ČEPICE****PERILO**

kravate in vse druge potrebščine za gospode in dečke kupite ugodno v special. modni trgovini

J. KETTE

Ljubljana, Franca Jožefa c. 3.

Za pomlad!

87

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv, laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena in stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Firnež iz pristnega lanenega olja.

Oljnate barve, najboljše

vrste fačadne barve,

vremensko neizpremen-

ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

sobne slikarje.

1132

Lake angleške za kočije, lake za pohištvo in druge predmete

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Predmete in potrebščine za žgalno in briljantno slikanje.

Delavnica za črkoslikarska, likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.